

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GHEORGHIU, FLORIN

Integrala de șah / Florin Gheorghiu. - București : Cartea Românească Educational, 2017-

vol.

ISBN 978-606-94524-3-1

Vol. 3 / pref. de Anatoli Karpov. - 2018. - Index. - ISBN 978-606-94580-0-6

I. Karpov, Anatoli (pref.)

794.1

SAH

INTEGRALA DE ȘAH

FLORIN GHEORGHIU

1981-2000
VOL. 3

Cuprins

Legendarii A. Karpov și G. Kasparov, colegi și adversari ai lui Florin Gheorghiu.....	I
În superturneul de șah de la Moscova, Florin Gheorghiu a confirmat înalta sa clasă mondială.....	5
Cuvântul autorului	7
G. Sax – Fl. Gheorghiu	9
E. Torre – Fl. Gheorghiu	11
G. Kasparov – Fl. Gheorghiu	13
L. Polugaevski – Fl. Gheorghiu	16
Fl. Gheorghiu – A. Karpov	17
A. Beliavski – Fl. Gheorghiu	20
Fl. Gheorghiu – J. Timman	21
Fl. Gheorghiu – V. Smîslov	24
T. Petrosian – Fl. Gheorghiu	26
Fl. Gheorghiu – K. Honfi	28
Fl. Gheorghiu – D. Shapiro	29
D. Gurevich – Fl. Gheorghiu	31
Fl. Gheorghiu – R. Schlenker	34
K. Arkell – Fl. Gheorghiu	35
R. Maninang – Fl. Gheorghiu	37
Fl. Gheorghiu – H. Ardiansyah	38
Fl. Gheorghiu – P. Lukacs	40
P. Lukacs – Fl. Gheorghiu	41
Fl. Gheorghiu – A. Petrosian	43
B. Toth – Fl. Gheorghiu	46
Fl. Gheorghiu – S. Mariotti	48
R. Szmetan – Fl. Gheorghiu	49
M. Illescas – Fl. Gheorghiu	50
M. Tal – Fl. Gheorghiu	52
Fl. Gheorghiu – S. Gligorici	54
G. Tringov – Fl. Gheorghiu	57
Fl. Gheorghiu – C. McNab	59
Fl. Gheorghiu – M. Pavlovici	60
Fl. Gheorghiu – P. Tolk	62
B. Kouatly – Fl. Gheorghiu	63
Fl. Gheorghiu – I. Nemet	66
Fl. Gheorghiu – F. Gobet	68
Fl. Gheorghiu – F. Trois	70
Fl. Gheorghiu – L. Lengyel	72
Fl. Gheorghiu – M. Muse	74
Fl. Gheorghiu – A. Chow	75
L. Şamkovici – Fl. Gheorghiu	77
B. Züger – Fl. Gheorghiu	78
Fl. Gheorghiu – V. Korcinoi	80
E. Lobron – Fl. Gheorghiu	82
A. Haik – Fl. Gheorghiu	83
V. Inkiov – Fl. Gheorghiu	85

Fl. Gheorghiu – Kr. Gheorghiev	86	Fl. Gheorghiu – M. Tratovici	138
B. Nickoloff – Fl. Gheorghiu	88	D. Dumitache – Fl. Gheorghiu	140
Respect pentru oameni și cărți			
G. Hertneck – Fl. Gheorghiu	90	Fl. Gheorghiu – O. Santana	141
I. Nemet – Fl. Gheorghiu	91	N. Davies – Fl. Gheorghiu	143
Fl. Gheorghiu – H. Grooten	93	Fl. Gheorghiu – P. Horn	144
Kir. Gheorghiev – Fl. Gheorghiu	94	J. Fischer – Fl. Gheorghiu	146
Fl. Gheorghiu – B. Lalici	97	Fl. Gheorghiu – Kr. Gheorghiev	147
M. Mrdja – Fl. Gheorghiu	99	Fl. Gheorghiu – V. Small	149
Y. Murey – Fl. Gheorghiu	100	N. Short – Fl. Gheorghiu	151
Fl. Gheorghiu – A. Adamski	102	V. Milov – Fl. Gheorghiu	153
B. Züger – Fl. Gheorghiu	103	J. L. Costa – Fl. Gheorghiu	155
E. Mednis – Fl. Gheorghiu	105	Fl. Gheorghiu – M. Piket	157
J. Fedorowicz – Fl. Gheorghiu	107	Fl. Gheorghiu – D. Shapiro	159
Fl. Gheorghiu – R. Byrne	108	T. Marinelli – Fl. Gheorghiu	160
Fl. Gheorghiu – O. Frenkel	111	Fl. Gheorghiu – C. Micheli	162
Fl. Gheorghiu – A. Soltis	112	L. Comas – Fl. Gheorghiu	164
D. Gurevich – Fl. Gheorghiu	114	Fl. Gheorghiu – D. Summermatter	165
Fl. Gheorghiu – R. Schlamp	115	Fl. Gheorghiu – R. Mascarinas	167
Fl. Gheorghiu – L. Cserna	117	Fl. Gheorghiu – K. Behle	169
Fl. Gheorghiu – J. Thomas	119	Fl. Gheorghiu – A. Sofrighin	170
Li Zunian – Fl. Gheorghiu	121	Fl. Gheorghiu – Ch. Lutz	172
Fl. Gheorghiu – A. Karpov	123	N. Saeed – Fl. Gheorghiu	174
P. Wolff – Fl. Gheorghiu	125	Fl. Gheorghiu – J. Cooper	176
Fl. Gheorghiu – W. Schoen	127	Fl. Gheorghiu – A. Ciudinovskih	178
Fl. Gheorghiu – J. Przewoznik	128	Fl. Gheorghiu – A. Weindl	180
Fl. Gheorghiu – M. Wahls	130	J. Klovans – Fl. Gheorghiu	182
Fl. Gheorghiu – H. Westerinen	132	E. Rozentalis – Fl. Gheorghiu	184
M. Geenen – Fl. Gheorghiu	134	Fl. Gheorghiu – M. Röder	186
Fl. Gheorghiu – I. Sinowjew	135	Fl. Gheorghiu – W. Hug	189
B. Damljanovici – Fl. Gheorghiu	137	A. Harlov – Fl. Gheorghiu	191

O. Sutter – Fl. Gheorghiu	193	D. Contin – Fl. Gheorghiu	213
Y. Pelletier – Fl. Gheorghiu	195	Fl. Gheorghiu – T. Erdelyi	215
Fl. Gheorghiu – N. Giertz	198	L. Vogt – Fl. Gheorghiu	216
Fl. Gheorghiu – G. Siegel	200	M. Tseitlin – Fl. Gheorghiu	218
V. Meijers – Fl. Gheorghiu	202	V. Allegro – Fl. Gheorghiu	220
Fl. Gheorghiu – W. Ammann	205	Fl. Gheorghiu – D. Vučenović	222
E. Bhend – Fl. Gheorghiu	206	O. Boricsev – Fl. Gheorghiu	224
Fl. Gheorghiu – R. Thoma	208	A. Leib – Fl. Gheorghiu	225
Fl. Gheorghiu – A. Scetinin	210	L. Seres – Fl. Gheorghiu	227
Fl. Gheorghiu – O. Sutter	211		
Florin Gheorghiu – Nichita Stănescu 1-1	229		
Indexul deschiderilor	233		
Indexul codurilor ECO	235		
Indexul jucătorilor	237		
Palmaresul marelui maestru Florin Gheorghiu între anii 1981 și 2013	239		
Postfață	251		

Cuvântul autorului

După cum am promis cu mulți ani în urmă, la apariția primului volum în 1980, am deosebită plăcere să pot prezenta acum iubitorilor de șah din țara noastră și nu numai lor, o amplă selecție a celor mai valoroase și frumoase partide din perioada 1971 – 2000, alcătuită din două volume.

Prima parte (între 1971 – 1980) va reprezenta ascensiunea unui Mare Maestru român (în speță a subsemnatului) spre elita mondială a șahului, intrarea în premieră în top 10 mondial constituind consacrarea definitivă pentru orice jucător de mare performanță, iar perioada următoare (1981 – 2000) va reprezenta continuarea firească a acestei ascensiuni, fiindcă simpla prezență a unui jucător în elita mondială timp de câteva zeci de ani constituie ceva cu totul deosebit și remarcabil.

Menționez că în toată această perioadă am profesat și ca ziarist sportiv, fiind, de exemplu, o perioadă destul de îndelungată (1980 – 1992) redactor-șef la *Revista Română de Șah*.

În număr de 250, aceste partide îl vor purta practic pe cititor într-un univers de timp și spațiu întins și variat, pe toate meridianele globului, reprezentând în general cele mai atractive și instructive momente ale unei cariere îndelungate și plină de succese, dar și de unele insatisfacții...

După cum vor putea constata desigur cititorii, toate partidele prezentate acum sunt comentate live (adică exact la locul și data disputării lor), fără ajutorul computerului, ceea ce dă un plus de veridicitate și valoare, fiindcă în toți acei ani Marele Maestru nu beneficia încă de ajutorul mașinii ca în prezent. Din fericiere în toată această perioadă îndelungată pe care o prezintă această carte, jucătorul putea crea sau îmbogăți teoria, contribuind deseori cu diverse idei personale, foarte interesante, la evoluția multor variante și deschideri, imaginația omului și forța sa proprie de joc fiind hotărâtoare în cele mai multe cazuri. Si din această cauză, cele mai multe dintre partidele comentate acum caută să prezinte străvechiul joc al minții, mai ales din punct de vedere artistic, al frumuseții sale deosebite, fiindcă personal am considerat mereu șahul în primul rând o artă! Nu întâmplător selecția partidelor prezentate acum (alese, bineînțeles, și în funcție de valoarea deosebită a adversarilor) cuprinde și foarte multe premii de frumusete în diverse mari turnee internaționale.

După cum am declarat mereu în diverse ocazii, lucrul cel mai important pentru un săhist este, după părerea mea, transmiterea unui mesaj propriu către toți iubitorii săhului, mesaj care este reprezentat cel mai bine de către cele mai valoroase și frumoase partide ale sale.

Vă urez tuturor lectură plăcută!

Florin Gheorghiu

130

G. Sax – Fl. Gheorghiu

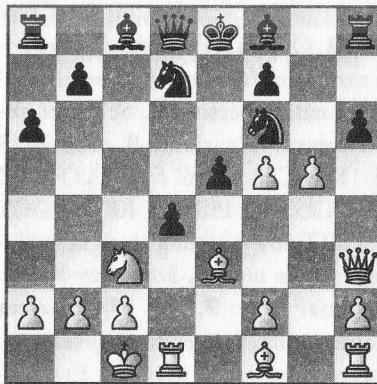
Apărarea siciliană [B90]

Wijk aan Zee, 16 ian. 1981, r. 1

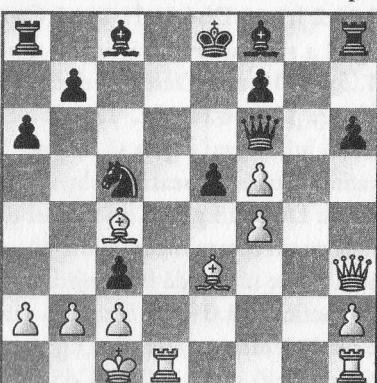
1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6 O ordine de mutări exactă, care evită reluarea de către alb la d4 cu dama. **4.Cc3** Fostul campion al lumii Mihail Tal a încercat contra mea la interzonalul de la Riga, 1979, mutarea destul de curioasă 4.d:c5?!, în loc de a continua normal cu 4...Da5+, recăstigând imediat pionul, negrul a acceptat un duel tactic foarte ascuțit după 4...C:e4?! 5.c:d6 și până la urmă albul a obținut avantaj. **4...c:d4 5.C:d4 a6 6.Ne3** Mutarea preferată a m.m.i. Short, care i-a permis să câștige o serie de partide importante contra variantei Najdorf. Alternativele rămân, desigur, pentru alb 6.Ng5, 6.f4, 6.Ne2 sau mutarea preferată de Fischer, 6.Nc4, care a fost reactualizată în meciul Kasparov-Short. **6...e6** După cum se vede, negrul a jucat varianta Najdorf, cea mai tăioasă din Siciliană, iar albul a adoptat schema modernă ce începe cu 6.Ne3, foarte populară în ultimii ani. Este cunoscut faptul că varianta a fost des jucată în mari turnee și meciuri ale candidaților, iar replica negrului – 6...e6 – constituie o invitație la luptă! Se mai poate juca și 6...e5, care, după părerea mea, duce la un joc ceva mai bun pentru alb. **7.g4** Continuarea cea mai activă pentru alb, care nu constituie, desigur, o mare surpriză, având în vedere că m.m.i. Sax este un jucător de atac foarte periculos. **7...h6! 8.Df3**

În partida Sax-Ghindă, Varșovia (tz), 1979, albul a încercat 8.De2, însă în complicațiile ulterioare negrul putea obține joc satisfăcător. **8...Cbd7 9.Dh3** O mutare foarte interesantă care este, fără îndoială, rezultatul unei analize personale. Se poate vedea aceasta în varianta 9...Cc5 10.f3 b5 11.g5 Cg8 12.g6! f:g6 13.O-O-O e5 14.Cf5! g:f5 15.Dh5+ Rd7 16.Df7+ De7 17.T:d6+ și albul a câștigat strălucit în 25 de mutări, Szalanczy-Kadar, Ungaria, 1981. **9...e5!** Mutarea cea mai naturală, care evită analizele maghiare menționate mai sus. Eram sigur în acest moment că partida va lucea o turură destul de periculoasă, căci în asemenea poziții albul poate și încearcă mereu să sacrifice material pentru atac. **10.Cf5** Ceva mai prudent este, probabil, 10.Cb3, dar albul, jucător prin excelență ofensiv, caută să dovedească valabilitatea unor recente analize maghiare și... ridică mănușa!... **10...g6 11.g5!** Aceasta este poarta albului! Într-o partidă Ermenkov-Polugaevski, Buenos Aires (ol), 1978, albul a jucat mai slab 11.Cg3 și după 11...Cb6! 12.Ne2 h5 13.Dh4 Ne7! 14.g5 Ch7! negrul a stat excelent, câștigând ușor. **11...g:f5 12.e:f5** Desigur, mult mai slab era 12.g:f6 f4! etc. **12...d5!** La rândul lui, negrul e gata să renunțe la avantajul material pentru a obține inițiativa. După 13.g:f6 C:f6 negrul rămâne cu un centru mobil foarte puternic și poate să creadă în posibilitățile sale tactice. **13.O-O-O** Un teren larg de analiză oferea varianta 13.g:f6 d4 14.Nc4 D:f6 și acum i) 15.Cd5 Dc6!

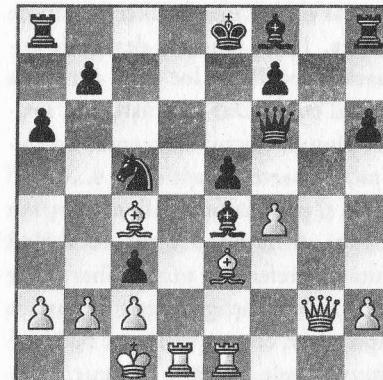
cu avantaj decisiv, sau ii) 15.N:d4 e:d4 16.Cd5 cu mari complicații, extrem de greu de calculat.

Negrul acceptă provocarea unui joc pur combinativ și partida ia o turură tactică în care albul trebuie să confirme corectitudinea sacrificiului de piesă. 14.g:f6 Ce altceva? După 14.N:d4 e:d4 15.Te1+ Ne7 negrul respinge atacul. 14...d:c3! Numai aşa! Cea mai activă figură de atac a albului a fost eliminată. 15.Nc4 D:f6 16.f4 Aparent, cea mai bună mutare, dar după cum a dovedit analiza ulterioară cel mai bine era 16.The1. Interesant este faptul că aici albul, aflat în criză de timp, a

propus remiză!... În această poziție deschisă și având în acest moment aproape toate piesele pe poziția inițială, negrul va trece la rândul său la atac. 16...Cc5! (Vezi diagrama anterioară) O mutare excelentă de contraatac, după care negrul câștigă destul de ușor în toate variantele. 17.The1 Sau 17.f:e5 D:f5. 17...N:f5 18.Dg2 Ne4!!

Poarta apărării negrului. 19.Dg3 Ce6 20.f:e5 Dg6!

Mutarea decisivă, care amenință un sah devastator la c2, după varianta 21.Dh3 c:b2+ 22.Rb1 N:c2+, în timp ce după schimbul damelor negrul ar câștiga imediat, având o piesă în plus.

21.N:e6 c:b2+ 22.R:b2 f:e6 23.Df4 Tc8 Regele negru a rămas în continuare în centru, dar el este de neatins, în timp ce colegul său alb se găsește într-o poziție disperată. 24.Td2 Nb4! În această poziție, în care marile pierderi materiale sunt inevitabile, albul a depășit timpul de gândire...

O victorie de mare prestigiu într-o partidă excepțională, disputată contra unui adversar de superclasă.

131 E. Torre – Fl. Gheorghiu

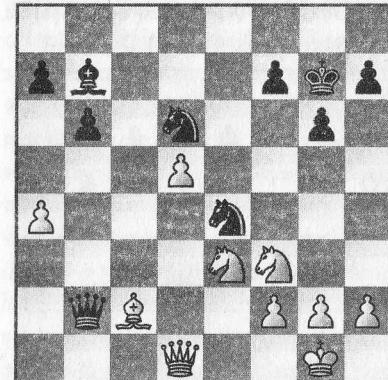
Indiana damei [E14]

Wijk aan Zee, 23 ian. 1981, r. 6

1.d4 Cf6 2.Cf3 e6 3.c4 b6 4.e3

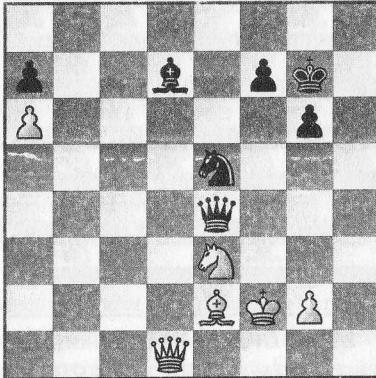
O variantă mai modestă, jucată mult în marile turnee de Keres și, în ultima vreme, de Karpov și Spasski. Alte continuări sunt 4.g3, 4.a3 și 4.Cc3. 4...Nb7 5.Nd3 c5 6.0-0 Ne7 7.b3 c:d4 8.e:d4 d5! Negrul a egalat. 9.Nb2 Cc6! Cred că aceasta este mult mai bine decât 9...Cbd7, cum a jucat în unele partide mari maestru suedez Ulf Andersson. 10.Cbd2 O-O 11.Tc1 Tc8 12.Te1 Sau 12.De2 Te8 13.Tfd1 Nf8 14.Cf1 g6! 15.Ce3 Ng7 și negrul a obținut joc bun, Spasski-Gheorghiu, Baden bei Wien, 1980. 12...Te8 13.a3 d:c4! Albul amenință 14.c5... 14.b:c4 g6 15.Nb1 Nf8 16.Na2 Ng7 17.d5!. După ce a făcut toate pregătirile necesare, albul realizează această înaintare tematică. 17...e:d5 18.T:e8+ C:e8 19.N:g7 R:g7! 20.c:d5 Ce7 21.T:c8 C:c8! După seria de schimburi negrul

a rămas cu blocada absolută pe câmpul d6 și cu un ușor avantaj pozitional. 22.Cf1 Df6 23.a4 Ccd6 24.Ce3 Ce4 25.Nb3 C8d6! 26.Nc2 Db2! Avantajul negrului este acum destul de clar.

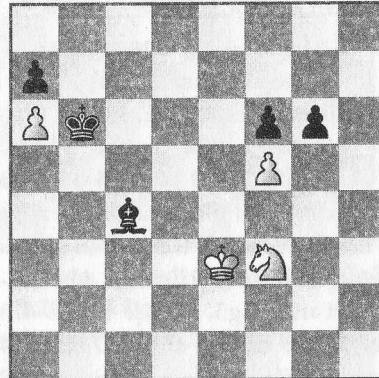
27.h4 Cf6 28.Ch2?! Albul cauță resurse tactice. 28...Dc3 29.Chf1 De5 30.Nb3 Cde4! Se amenință prozaic câștigul pionului d5, după Ce4-c3. 31.h5! O poartă tactică îscusită, care arată talentul marelui maestru filipinez. 31...Df4 La 31...D:h5 putea urma 32.Dd4, iar la 31...C:h5 32.Cg4 Dc3 33.d6, cu joc neclar. 32.f3 Cc5 33.h:g6 h:g6 34.Nc4 Ce8! Caii negri zbură pe câmpurile negre. 35.a5! Din nou, exact la timp, albul scapă de o slăbiciune cronică. 35...Cd6 36.Ne2 b5 37.Da1+ Df6! 38.Db1 Dd4 39.N:b5 N:d5! În acest moment, am avut impresia că negrul câștigă ușor după 39...C:b5 40.D:b5 Na6, cu amenințarea imparabilă 41...N:f1, cu câștig de figură. Din fericire, am observat la timp că albul dispunea de mutarea 41.De8!... 40.Ne2 Nb3 41.Dc1 Ne6 42.Rf2 Cdb7! O mutare foarte puternică, ce slăbește decisiv poziția

pionului alb „a”. **43.a6 Ca5! 44.Cd2 Cc6!** Negru amenință foarte neplăcut **45...Ce5 și 45...Cb4!** **45.Ce4? C:e4+ 46.f:e4 Ce5! 47.Dc2 Nd7!** Mult mai bine decât **47...Nc4 48.N:c4 Cg4+ 49.Rf3! C:e3 50.Dd3!** cu contrașanse reale pentru alb. **48.Dd1 D:e4**

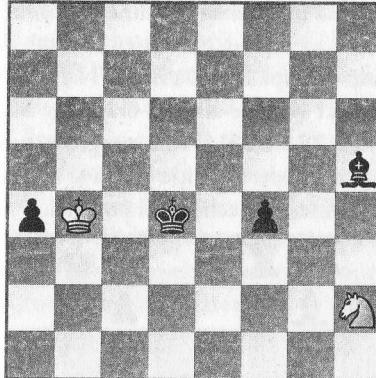
Negrul a câștigat un pion, având și o poziție ideală de atac. În mod normal aici negrul are poziție câștigătoare, dar, din păcate, câștigul trebuie realizat în mare criză de timp, amănunt care explică în parte continuarea destul de ciudată a acestei partide de mare luptă. **49.Nf3 Dh4+ 50.Rg1 Df4 51.Cd5 Dc4??** Semnele de întrebare nu se doresc valorii mutării – care este bună – ci faptului că aici negrul câștiga ușor și spectaculos cu **51...C:f3+ 52.D:f3 D:f3 53.g:f3 Nc6** sau **52.g:f3 Dg3+ 53.Rh1 Dh4+! 54.Rg1 Nc6 55.Da1+ f6 etc.** Astfel, în acest moment, asistăm la prima mare ratare din partidă, datorată oboselii cauzate de tensiunea în care s-a jucat timp de atâtea ore. **52.Da1 Dc5+ 53.Rh1 f6 54.Dc3!** Cu un pion în minus, albul alege finalul, pentru a evita atacul adversarului. **54...D:c3 55.C:c3**

C:f3 56.g:f3 Nc6! 57.Rg2 Rf7 58.Rf2 Re7 59.Re3 Rd6 60.f4! Ultima încercare. **60...Rc5 61.Ce2 Nb5! 62.Cd4 Nc4 63.Cf3 Rb6??** Incredibil, dar în acest moment negrul este aproape gata să scape câștigul, prin această mutare naturală! Câștiga din nou ușor **63...Nd5 64.Ch4 Nf7!** sau **63...Ne6! 64.Ch4 Nf5!**, urmat de **Rb6...** A doua mare ratare a acestei partide. **64.f5!!** O mutare de studiu, după care negrul trebuie să fie foarte atent pentru a câștiga un final greu, de excepție.

64...g:f5 Slab era **64...g5 65.Ch2**, cu amenințarea imparabilă **Ch2-g4. 65.Cd4 N:a6 66.C:f5 Rc5 67.Cg3 Nb7 68.Rd3 Rd5!** De aici și până la sfârșitul partidei, albul va încerca să își sacrifice calul pentru pionul f6, pentru a obține un final teoretic de remiză, datorat colțului negru din a1! Din fericire, negrul va putea să evite acest lucru... **69.Cf5 Re5 70.Ch6 Ne4+ 71.Rc3 Re6 72.Rd4 Nb1 73.Rc3 Ne4 74.Rd4 Nb7!** Singura mutare bună, fiindcă după tentanta continuare **74...Nf3 75.Re3 a5 76.R:f3 a4 77.Rf4 a3 78.Cf5!** finalul era remiză... **75.Re3**

Pierdea și **75.Rc5 Nc8!! 76.Rb5 Rd6**, cu amenințarea decisivă **77...Nc6**, care ducea la câștigul calului. **75...a5!** Decisiv. **76.Rd4 a4 77.Rc3 Nc6 78.Rb4 Nd7 79.Ra3 Rd6** Amenință manevra enunțată mai sus. **80.Cg8 f5 81.Cf6 Nc6 82.Ch5 Re5 83.Rb4 Ne8! 84.Cg3 f4 85.Cf1 Rd4 86.Ch2 Nh5!!**

Poziția finală merită o diagramă. În această poziție de *zugzwang*, în care pierde forțat calul, albul a cedat.

Un adevărat final de kinogramă!

132 G. Kasparov – Fl. Gheorghiu

Indiana damei [E15]

Moscova, 5 apr. 1981, r. 2

În 1981 s-a desfășurat la Moscova turneul „stelelor”, considerat și acum unul dintre cele mai puternice turnee de mari maeștri din toate timpurile. Pe bună dreptate, se poate considera că obținerea unei invitații la un asemenea turneu era pentru oricare mare maestru o adevărată onoare.

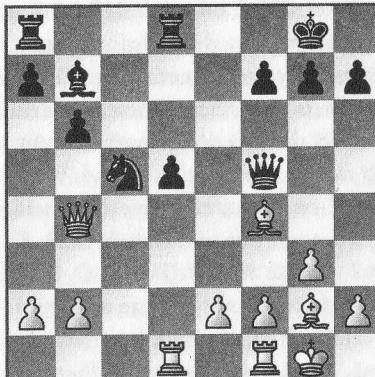
Așa a fost și pentru mine. În acea perioadă mă număram, cu un Elo de 2605 puncte, echivalentul actual a circa 2770–2800 puncte, printre primii 10 jucători ai lumii și m-am străduit să joc la marele turneu de la Moscova la cel mai înalt nivel. În cele din urmă pot spune că am reușit să-mi ating obiectivul propus, terminând acest superturneu extrem de puternic, la care numai 6 mari maeștri străini au fost invitați, alături de cei 8 mari maeștri sovietici, neinvins. La prima vedere, s-ar putea considera că o singură victorie, alături de un lung sir de remize, nu ar fi fost un rezultat complet convingător, dar, în compania unor asemenea jucători de clasă mondială, precum Karpov, Kasparov, Polugaevski, Petrosian, Portisch, Andersson, Beliavski, Timman etc., orice mare maestru s-ar declara perfect satisfăcut.

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Na6 5.Cbd2 La data disputării partidei, mutarea aceasta era la modă, fiind întrebuiințată de majoritatea marilor maeștri de elită. Alternativele pentru alb rămân, bineînțele, 5.Da4, 5.Db3, 5.Dc2 sau mutarea care este considerată și acum cea mai sigură, 5.b3. **5...Nb7 6.Ng2 Ne7 7.O-O O-O 8.Dc2**

Albul încearcă să realizeze mutarea tematică **e2-e4** câștigând mult spațiu, însă, bineînțele, negrul va face totul pentru a împiedica realizarea acestei idei. **8...d5 9.c:d5 e:d5 10.Ce5 c5 11.Cdf3?** Mutarea cea mai normală; albul putea, desigur, să joace și **11.d:c5 b:c5 12.e4** cu ideea de a realiza blocada câmpurilor centrale după mutarea

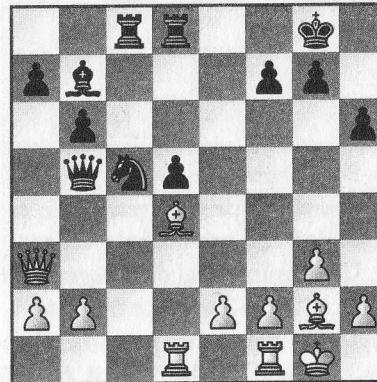
aproape obligatorie a negrului d5-d4.
11...Cbd7 O altă idee era aici încercarea pozițională 11...Ca6 cu ideea manevrei Ca6-c7-e6, cu joc complicat.

12.Nf4 Ce4 13.d:c5! C:e5 14.C:e5 N:c5 15.Tad1 Ideile celor doi adversari devin clare. Albul are o oarecare presunăre pe coloana „c” și un cal bine postat pe e5, în timp ce negrul, care a rămas cu pionul izolat pe d5, trebuie să joace în continuare activ pentru a dispune de contrajoc suficient. **15...Dc8!** Amenință, desigur, N:f2+ cu câștigul damei și în acest fel negrul poate, în sfârșit, să ia dintr-o legătură dezagreabilă de pe coloana „d” și să pregețească un contrajoc destul de activ cu De6 sau Df5. **16.Db3 Df5 17.Cd3 Tf8?!** O mutare normală, care protejează pionul d5, dar care îi dă totuși lui Kasparov avantajul perechii de nebuni. **18.C:c5 C:c5 19.Db4!**

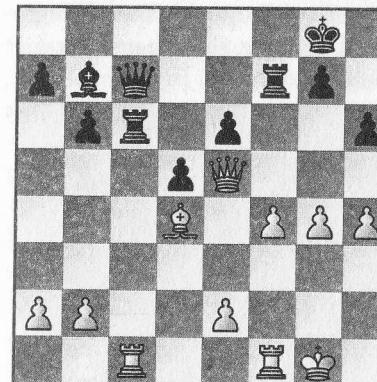
Albul are acum un mic avantaj. **19...Tac8 20.Ne3 h6 21.Da3 Dd7?** Considerată ca o mică greșelă de către viitorul campion mondial, această mutare încearcă să protejeze într-o manieră indirectă pionul slab din a7;

de exemplu, după 22.D:a7 negrul ar fi putut să joace 22...Db5 cu atac dublu pe e2 și pe b2, cu contrajoc eficient. Kasparov însuși a recomandat după partidă mutarea 21...a5 care, oricum, după părerea mea, ducea la avantaj pentru alb după 22.b4! **22.Nd4?!** Semnul de întrebare îi aparține lui Kasparov, care a dat după partidă ca variantă preferabilă pentru alb 22.D:a7 Db5 23.a4! Db4 24. Tc1 cu avantaj, în timp ce după 22...Dc6?! 23. N:c5 T:c5 24. Tc1 şansele albului erau clar mai bune. **22...Db5!** Dama neagră ocupă foarte repede o poziție activă și negrul poate menține echilibrul partidei.

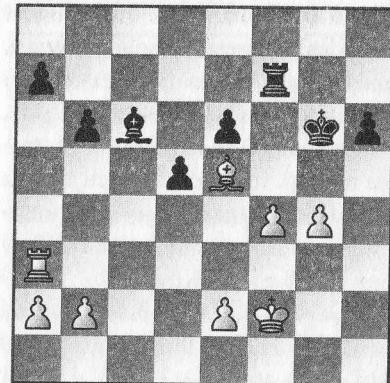
23.Nh3 Tc7 24.Df3 Ce6?! Din nou Kasparov consideră că această mutare, care permite – și în același timp obligă oarecum – schimbul pe e6, dă avantajul albului. Nebunul din d4 rămâne mai puternic decât colegul său din b7, dar alternativele 24...Ce4 sau 24...De8 erau, desigur, jucabile, însă duceau la poziții destul de greu de jucat contra unui jucător de talia lui Kasparov. **25.N:e6! f:e6 26.De3 De8 27.Tc1** Albul încearcă să ocupe imediat

coloana „c” și să combine amenințările contra regelui negru cu un avantaj pozitional destul de clar. Poziția negrului rămâne oricum dificilă, el fiind obligat în continuare la o apărare foarte exactă. Albul trebuie să încerce tot timpul să găsească o lovitură tactică de efect care, după părerea mea, nu mai este posibilă în această poziție. **27...Tdc8 28.De5 Tf7** Albul ar fi obținut de asemenea avantaj și după 28...Df7 29.T:c7 T:c7 30.f4, cu o puternică inițiativă pe câmpurile negre. **29.g4 Tc6 30.f4** Aflat deja în criză de timp, Kasparov ar fi trebuit probabil să joace aici imediat h4, cu ideea h5, cu avantaj. **30...Dd7 31.h4 Dc7!** Negrul reușește, în sfârșit, să schimbe damele, ceea ce, desigur, îi ușurează mult apărarea.

32.T:c6 D:e5! 33.N:e5 N:c6 34.Tc1 Nb7 35.h5 Tf8 36.Tc7 Tf7 Reușind să schimbe piesele adverse cele mai active, negrul a echilibrat poziția, dar Kasparov continuă să încerce să obțină avantaj într-o poziție egală, în ciuda crizei de timp. **37.Tc3 Rh7** După 37...Tf8 38.Te3 albul stătea în continuare ceva mai bine. **38.Rf2 g6!**

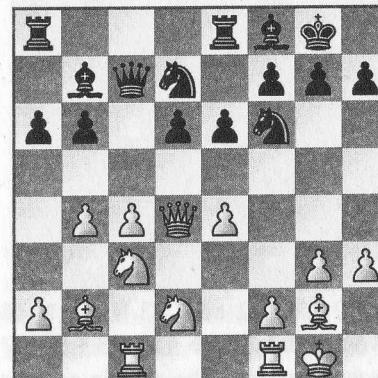
39.h:g6+!? În mare criză de timp, albul joacă mutarea cea mai naturală și ratează astfel, probabil, ultima posibilitate de a încerca să joace la câștig: după 39.Re3! g:h5 40.g:h5 piesele negre sunt lipsite oarecum de activitate. **39...R:g6 40.Ta3 Nc6**

În această poziție aparent perfect echilibrată, viitorul campion al lumii, probabil foarte obosit după marea criză de timp în care s-a aflat în ultimele 10 mutări – mai puțin de 2 minute – și, probabil, deceptuat de posibilitatele ratate mai devreme, a propus el însuși remiză, pe care, desigur, am acceptat-o.

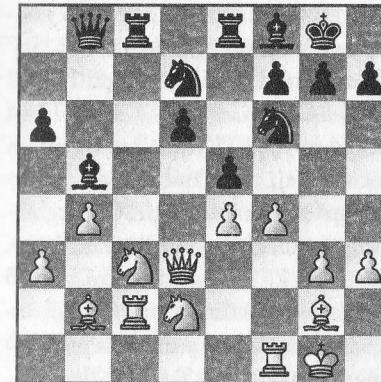
Kasparov mi-a propus câteva zile mai târziu următoarea continuare, analizată timp de 40 de ore de echipa sa de analizatori, care ar fi putut eventual să îl lase unele șanse practice: 41.Tc3 Nb7 42.Re3 h5 43.g:h5 R:h5 44.Tc1 Rg6 45. Tg1+ Rh7 46.Rd4 Na6 47.Tg2! etc... Fără a contesta, desigur, opinia lui Garry, se poate constata care ar fi fost pericolul practic de a întrerupe o partidă contra unui jucător sovietic, în acest superturneu al „stelelor” de la Moscova, 1981.

1.Cf3 c5 2.c4 Cf6 3.Cc3 e6 4.g3 b6 5.Ng2 Nb7 6.O-O Ne7 7.d4 c:d4 8.D:d4 d6 După o deschidere jucată foarte corect de ambii adversari, Polugaevski alege continuarea cea mai tranșantă. În ultima noastră partidă, la interzonalul de la Riga, 1979, marele maestru sovietic reluase cu calul la d4, dar negrul egalase ușor după (ordinea primelor 9 mutări fusese 1.Cf3 c5 2.c4 Nf6 3.g3 b6 4.Ng2 Nb7 5.O-O e6 6.Cc3 Ne7 7.b3 O-O 8.Nb2 d6 9.d4 c:d4) 10.C:d4 N:g2 11.R:g2 Dc8! 12.e4 Db7 13.f3 a6 14.De2 Tfc8! 15.Tfd1 Cc6! 16.C:c6 T:c6 17.Td2! Tac8 18.Cd1! b5! 19.Ce3 Ce8! 20.Tad1 Ng5! 21.f4 Nd8! 22.Df3 Na5! 23.Tf2 Nb6! cu ușor avantaj pentru negru, remiză la mutarea a 48-a, după o luptă sportivă de înalt nivel, punctată din păcate de multiple propuneri de remiză din partea albului, la limita regulamentului, explicabile în parte din cauza mizei extraordinare a acestei partide (n.a. – personal îmi era absolut necesară o victorie pentru a disputa un baraj pentru calificarea în meciurile candidaților – din cauza ratării inimaginabile din partida cu Trois – în timp ce adversarului meu îmi era suficientă remiza...). Că planul de joc foarte original ales de mine în această partidă era cel mai indicat o dovește și faptul că Polugaevski l-a urmat întocmai, jucându-l el cu negrul în partida a 11-a a meciului cu Kortchnoi!

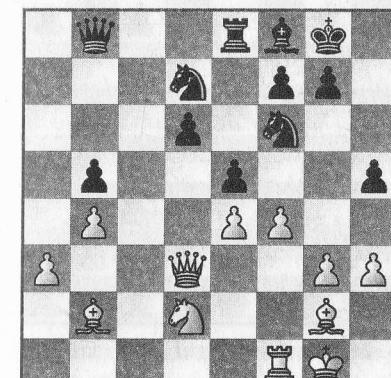

Albul ia figurilor adverse importantul câmp c5, căutând să stabilizeze flancul damei, înainte de a trece la operațiuni active pe flancul regelui. 15...Tac8 16.a3! Db8 17.f4 Amenințările albului încep să devină reale...

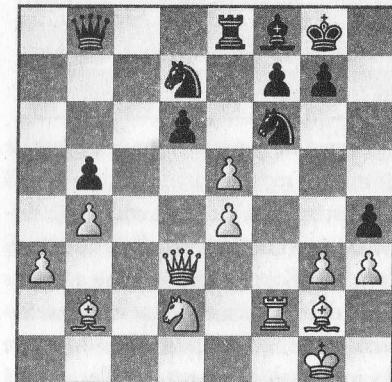
17...Nc6! Calm, negrul pregătește spargerea tematică b6–b5 18.Tc2 e5! Exact la timp. 19.Dd3 b5! Pe cale tactică, negrul a echilibrat complet jocul. 20.c:b5! N:b5!

Numai aşa! La continuarea normală 20...a:b5 putea urma 21.Cd5!, cu inițiativă periculoasă. Continuarea din partidă, foarte, va duce la un joc complicat, cu sanse reciproce, în care negrul, după părerea mea, nu mai are nicio problemă deosebită. 21.C:b5 T:c2 22.D:c2 a:b5 23.Dd3! La prima vedere, se pare că albul a rămas, totuși, cu un ușor avantaj, datorat perechii de nebuni și slăbiciunii pionului b5. 23...h5!

O excelentă resursă tactică, după care negrul preia inițiativa. 24.Tf2!? Foarte interesantă era continuarea principală 24.f5, la care aș fi jucat 24...d5! 25.e:d5 e4!! 26.C:e4 C:e4 27.N:e4 Ce5 28.N:e5 D:e5 29.Ng2 h4!, urmat de 30...Nd6, cu atac puternic. 24...h4! 25.f:e5

Și în această poziție, în care negrul stă mai bine, de exemplu: 25...C:e5 26.N:e5 d:e5!, cu inițiativă pe câmpuri negre, dar în care eu mă aflam în criză de timp, la propunerea albului, partida s-a încheiat remiză.

Interesul teoretic al acestei partide extrem de disputate, jucată contra unui adversar de extraclasă, este considerabil!